შაბათი, მაისის 10 1919 წ. ფასი 1 მანეთი. № 82.

ჩვენი ქვეყანა

წელიწადი მესამე.

რედაქცია

სამაზრო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში აღნიშნული უნდა იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი, დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია არ ინახავს. ინახება მხოლოდ დიდი მოთხრობები.

რედაქცია ღიაა: დილის 9—2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.

კანტორა

გაზეთის ფასი; ერთი თვით 20 მან. 3 თვით 50 მ. **განცხადების ფასი:** სტრიქონი პეტიტისა პირველ გვერდზე 1 მ. და 50 კ. უკანასკნელზე 1 მ. ქალაქ გარედან მიღებული განცხადება ღირს ერთი ორად. **სამგლოვიარო განცხადება:** თითოჯერ არა უმეტეს სამი გამოცხადებისა 12 საათამდე 25 მ., 12 საათის შემდეგ 30 მან.

კანტორა ღიაა: დილის 8—2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.

მისამართი: ქუთაისი, თფილისის ქ., ფიჩხაძის ს. **ფოსტის ადრესი:** ქუთაისი ფოსტის ყუთი № 80.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტის ორგანო

მეუღლე ფიდუ გრიგოლის ასული გაბუნიასა, შვილები: გრიშა, დათიკო და მარო, გულითადი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ 11 მაისს, კვირა დღეს, დილის 9 საათზე, საფიჩხიის ეკლესიაზე გადახდილი იქნება 40 დღის წირვა და პანაშვიდი დაუვიწყარი

ბესარიონ ბეკოს ძის გაბუნიას

სულის მოსახსენებლად. 1—1

---

8 ამ მაისს ნაშუადღევის ექვს საათზედ უეცრად გარდაიცვალა ცნობილი მხცოვანი საზოგადო მოღვაწე

კირილე ბექანის ძე ლორთქიფანიძე

რასაც ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ, მეგობრებს და ნაცნობთ განსვენებულის ბიძაშვილები ევპრაქსი ნიკოლოზის ასული ერისთვისა, ივდითი ნიკოლოზის ასული ჟორჟოლაძისა და ექიმი დავით ნიკოლოზის ძე ლორთქიფანიძე მეუღლით და სიძეები გიგო ივანეს ძე ერისთავი და კონსტანტინე გრიგოლის ძე ჟორჟოლაძე.

პანაშვიდები 10 ამ თვიდან საღამოს 6 საათზედ მესხეთის ქუჩაზედ ლოლაძის სახლში. დაკრძალვის დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული.

ლიკვიდაცია

ვაჭრობის შეწყვეტის გამო ყოველგვარი საგალანტერეინო, ხელით დამზადებული საქონელი, აგრეთვე ქალებისა და მამაკაცების თეთრეულობა, მადეპოლონი თეთრეულობისათვის, საკისური, გალსტუკები, და სხვა მრავალგვარი

საჭირო საქონელი იყიდება

მაღაზიის მოწყობილობით. მ!ურველთ შეუძლიათ შეიძინონ მთელად, აგრეთვე ნაწილობითაც.

მისამართი: ქარვასლის ქუჩა. ჩილინგაროვის სახლი, პირველი გიმნაზიის პირდაპირ. სავაჭრო „უნივერსალი“. 6—6

სოფლის მეურნეთა და კოოპერატივთა საყურადღებოდ.

ქალაქ ქუთაისში, ვორონცოვის ქუჩაზე ოცხელის შენობაში, ქუთ. სამაზრო ერობის ქვეშ, გაიხსნა „ინჟინერ ვ. ლ. კანდელაკის და ამხ.“ ტეხნიკური კანტორის განყოფილება. მიღებულია პირველი პარტია

სამეურნეო იარაღებისა:

ვერმორელის აპარატები, თოხები, ნაჯახები, წალდები, ცხენის, ხარის და კამეჩის ნალ-ლურსმანი. ფასები ხელმიწვდენით ხელ მისაწდომია. კანტორაში მიიღება აგრეთვე შესაკეთებლად ან შრიფტის გამოსაცვლელად საწერ. მანქანები.

პატივისცემით **დ. ს. ლანდია.**

3—2

განცხადება.

ქუთაისის ქალაქის გამგეობა საყოველთაოდ აცხადებს, რომ მთხოვნელებს ქალაქის მოურავისა და გამგეობის წევრების ნახვა პირადათ მოსალაპარაკებლად შეუძლიათ ყოველ დღე, დილის 10 საათიდან 12 საათამდი. წერილობითი თხოვნები კი მათ უნდა გადასცენ მორიგ მოსამსახურეს დილის 9 საათიდან ნაშუადღევის 2 საათამდი.

1—1 **ქუთაისის ქალაქის გამგეობა.**

კვირას, 11 მაისს დილის 10 საათზე სოც.-დემ. პარტიის კლუბში პუშკინის ქუჩაზე დანიშნულია **ქუთაისის მომხმარ. საზოგადოების „კოოპერაციის“ წევრთა**

წლიური კრება

განსახილველია საგნები: 1. გამგეობის მოხსენება, 2. სარევიზიო კომისიის მოხსენება, 3. 1918 წლის ანგარიშების დამტკიცება, 4. მოგების განაწილება, 5. 1919 წლის ხარჯთ-აღრიცხვა, 6. წესდების განხილვა და მიღება, 7. გამგეობის დამატებითი არჩევნები, 8. სარევიზიო კომისიის არჩევნება და 9. მიმდინარე კითხვები.

რადგან პირველი და მეორე კრება საკმაო წევრთა დაუსწრებლობის გამო არ შედგა, **ეს მესამეთ მოწვეული კრება რამდენი წევრიც არ უნდა დაესწროს ჩაითვლება კანონიერათ.**

ამიტომ გამგეობა უმორჩილესათ სთხოვს წევრებს, რადგან ფრიად მნიშვნელოვანი საკითხებია გასარჩევი, აუცილებლათ დაესწრონ.

1—1 **გამგეობა.**

ქუთაისის ქალაქის გამგეობა

საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ნაფიცი მსაჯულთა ამოსარჩევი კანდიდატების საერთო სია უკვე შედგენილია. ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს ორი კვირის განმავლობაში, ე. ი. მდგომარე 1919 წლის 10 მაისიდან 24 მაისამდი, განუცხადოს ქალაქის გამგეობას, თუ ვინმე უკანონოდ არის შეტანილი, ან გამოტოვებული სიაში და ამ განცხადების საფუძველიც წარმოუდგინოს.

2—1 **ქუთაისის ქალაქის გამგეობა.**

ექიმი ბიკტორ ნიკიფორეს ძე ხუსკივაძე ღებულობს ავათმყოფებს დილით 9—2 საათამდე, საღამოს 4—7 საათამდე. ძველი თბილისის ქუჩა, ქორქაშვილის სახლი. 24—3

ექიმმა ი. ჩარექოვმა განაახლა ავადმყოფების მიღება. იღებს მხოლოდ **კანის და ვენერიულ** ავადმყოფებს დილით 12—2 საათამდის, საღამოს 6—8-დის. ლევაშოვის ქუჩა, ალიბეგოვის სახლი. 24—1

ახალი საფრთხე.

საქართველოს ახალი საფრთხე მოევლინა: ბაქოს ბოლშევიზმი.

ბაქოში ბოლშევიკურ-კომუნისტური მოძრაობა იმარჯვებს, რომელიც ლამის აძერბეიჯანელი თათრებიც კი ჩაითრიოს.

ინგლისური ჯარის გენერალთან მოლაპარაკებაზე უარი სთქვეს: მხოლოდ სალდათებთან შეგვიძლია, მოლაპარაკება გავმართოთო.

მაშასადამე ბაქო, მისი მრეწველობა, რომელსაც არა თუ აძერბეიჯანისთვის, არამედ მთელი ქვეყნისთვისა და კერძოდ საქართველოსთვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, განსაცდელშია.

იმავე დროს ბოლშევიკურმა მოძრაობამ შეიძლება გზა —საქართველოსკენაც გაიკვლიოს.

დიდი ხანი არ არის მის შემდეგ, საქართველო რომ ბოლშევიკურმა აჯანყებამ მოიცვა და ჩვენებურმა სომხებმა და ოსებმა ცეცხლს ნავთი დაასხეს და უცხოეთიდან მობერილი ბოლშევიზმი თავისი ეროვნული მიზნისათვის გამოიყენეს და შინაური ფრონტი გაგვიჩინეს.

ეს ცეცხლი ჯერ კიდევ არ ჩანელებულა და შესაძლებელია კვლავ მოედვას ჩვენს ისედაც შეწუხებულ ქვეყანას.

და, თუ ეს მოხდა, ჩვენი პოლიტიკური დამოუკიდებლობა განსაცდელში ჩავარდება.

დიაღ! ქართველი ხალხიც თუ ფეხის ხმას აყვა: წამხედურობის სხვერპლი შეიქნება.

კარგად უნდა ვიცოდეთ: ინგლისს ჯერ მენშევიკური მთავრობაც ყელზე ადგია.

და, ბოლშევიკურ მოძრაობაში ჩავერიეთ, არა თუ დამოუკიდებლობაზე ხელს აგვაღებინებენ, არამედ ჩვენს ქვეყანას სომხეთის ტერიტორიის ნაწილად გადააქცევენ!

ფრთხილად, ქართველო ხალხო! არ მოგატყუონ რუსეთისა და სომხეთის ბოლშევიკებმა, რომელთათვისაც ბოლშევიზმიცა და ყველაფერი სხვა ხაფანგია, რომლის საშუალებითაც საქართველოს ხელში ჩაგდებას ლამობენ.

ვასილ წერეთელი.

ეკონომიური პოლიტიკა.

სახელმწიფო, რომლის ფინანსიური მდგომარეობა არაა სანუგეშო, საშინელი საფრთხის წინაშე სდგას. ვერავითარი დემოკრატიული ლოზუნგები, რადიკალური სოციალური პოლიტიკა ოდნავათ ვერ შეამსუბუქებს ასეთ სახელმწიფოს არსებობის პირობებს. ისტორიის კანონების ლოღიკა მთელი თავისი სიძლიერით აქ იჩენს თავს. ასეთი სახელმწიფოს პოლიტიკური დამოუკიდებლობა-ფიქციაა, სუვერენობა—-მოჩვენებითია. ასეთი სახელმწიფო ადვილათ გადიქცევა ფინანსიურათ ჯანსაღი და ეკონომიურათ ძლიერი სახელმწიფოს ექსპლოატაციის ობიექტათ. ისტორიული ფაკტების გათვალისწინება და ერთა და სახელმწიფოთა ეკონომიური ცხოვრების დაკვირვება ამ უბრალო ჭეშმარიტებას, ცხადყოფს.

ამ მხრივ საქართველოს მდგომარეობა საბედისწეროა. საშინელის აუცილებლობითა და თავბრუდამსხმევ სიჩქარით ჩვენი ქვეყანა მიემართება ფინანსიური კრახისაკენ, რომელიც თან გადიტანს ჩვენს დამოუკიდებლობას.

შინაური ბაზარი აივსო ქაღალდის ფულით, რომლის შესატყვისი ეკონომიური ღირებულებანი სახელმწიფოში არ შექმნილა. სახელმწიფომ ნდობა დაკარგა მოქალაქის თვალში და მოქალაქე ნაკლების ხალისითა და სურვილით იღებს ქაღალდის ფულებს. ფულის ყიდვითი ძალა საზღაპროთ დაეცა. ფული, რომელიც ბლომათ წავიდა სოფელსა და ქალაქში წარმოებაში არ ტრიალობს, ახალ ეკონომიურ ღირებულებათ არ ქმნის, ფულზე დახარბებულმა გლეხმა ფული „მიწაში ჩაფლო“, ზოგიერთმა კი მშვენივრათ ისარგებლა ეკონომიური ანარქიით და ჩარჩობასა და სპეკულიაციას, როგორც უფრო სასარგებლო საქმეს, მოკიდა ხელი. „მანეთზე ვაჭრობა“ ის ბოროტებაა, რომელიც ეკონომიური ცხოვრების მოუწესრიგებლობით არის გამოწვეული და უფრო გამრთულებელია ფინანსიურ მდგომარეობის. ქვეყანა მოჯადოებულ წრეში ემწყვდევა, შედეგი მიზეზათ ხდება და ეს მიზეზი ახალ უფრო მძიმე შედეგს იწვევს.

თუმცა ასეთია ჩვენი ეკონომიურ ფინანსიური მდგომარეობა, მაგრამ არ უნდა დავგვავიწყდეს, რომ ჩვენ განუვითარებელ სახალხო მეურნეობაში ჩასახულია ახალი ჯანსაღი ელემენტები, რომელიც შესძლებს სოციალურ ეკონომიური ცხოვრების გადახალისებას... ახალი ეკონომიური ვითარებისა და სოციალური ურთიერთობის დამყარებას.

რევოლუციამ დიდი პოლიტიკური ცვლილებანი მოახდინა და ბევრი იდეა გაანადდა და გაამართლა. რევოლუციის პროცესში ახალი იდეოლოგიური ატმოსფერა შეიქნა, სოციალური გადაჯგუფება მოხდა. ზოგიერთი კლასი სრულიად მიიმალა ისტორიის სცენიდან და ზოგიერთმა ამ სცენაზე საპატიო ადგილი დაიჭირა. იდეოლოგიური და სოციალ პოლიტიკური გადახალისება უნდა მომხდარიყო და რევოლუციის აზრიც იმაში იყო, რომ ეს აუცილებელი პროცესები დაეჩქარა. მაგრამ რევოლუციას ასეთი ძლიერება არ გამოუჩენია საწარმო ძალთა განვითარებასა და შრომის ნაყოფიერების გაძლიერების საქმეში. ამისათვის მოკლე ვადაა რევოლუციის ორი წელიწადი. რევოლუციის პროცესში, პირიქით, შეიქნა მრავალი მიზეზი, რომელიც სახალხო მეურნეობის ნორმალურ განვითარებას აფერხებდა. ისეთი პირობები შეიქნა, რომ შეუძლებელი შეიქნა ზოგიერთი წარმოების გაგრძელება. კაპიტალი, რომელიც საწარმოო საქმეში იყო დაბანდული, სპეკულიაციის სამეფოში გადიბარგა. კაპიტალი კი ერთვნული წარმოების ფაკტორია, რომელსაც შეუძლია ქვეყნის ხელუხლებელი ბუნებრივი სიმდიდრე ეკონომიურ სიმდიდრეთ გარდაქმნას. სახალხო მეურნეობის განვითარება შეჩერდა მაშინ, როდესაც ყველა პირობა გვქონდა ეროვნული წარმოების განვითარებისა და სამეურნეო შემოქმედების გაჩაღებისათვის. ახლა როდესაც „ძველის დანგრევის“ პროცესში დამთავრდა და სახელმწიფო აღმშენებითი დადებითი მუშაობის პერიოდში გადვიდა, დადებითი მუშაობის თავდაპირველი საგანი ეროვნული მრეწველობის განვითარება უნდა იყვეს. ამისათვის საჭიროა პრაკტიკულ ზომათა ასეთი რიგი, ეკონომიური მუშაობის ისეთი მიმართულება, რომელიც წარმოების განვითარების საფეხურს, ადგილსა და დროს შეეფერება. სწორი და მიზან-შეწონილი ეკონომიური პოლიტიკის წარმოება სახელმწიფოს მატერიალურ კეთილ-დღეობას გააძლიერებს, სახალხო მეურნეობის განვითარებას ბუნებრივ მსვლელობას მისცემს. შრომის ნაყოფიერების გადიდება და ეკონომიურ ძალების ამოქმედება სახელმწიფოს ფინანსებსაც გამოაკეთებს, ქვეყანას ფინანსიური „ტუპიკისაგან“ მშვიდობიანათ გამოიყვანს. ყოველივე ნახევარ-ზომები, პალიატივები, ფინანსიურს კრიზისს თუ დააყუჩებს, თორემ ქვეყანას ფინანსიურ კრახს ვერ აასცილებს. ის მერყეობა, რომელსაც იჩენს ჩვენი მთავრობა კერძო ინიციატივის შეზღუდვისა და თავისუფლების საკითხში, ამჟღავნებს მმართველ პარტიის ამ საკითხში სწორი ხაზის უქონლობასა და უპრინციპობას. ეს კი თავისთავად აჩერებს სახალხო მეურნეობის განვითარებას, ახანგრძლივებს და საბედისწეროთ ხდის ქვეყნისათვის ფინანსიურ კრიზისს.... დღეს კერძო ინციატივის თავისუფლება შემოსალტულია, საზოგადოებრივ თაოსნობას კი ეკონომიკის სფეროში ტრადიცია არ აქვს. ეს გარემოება უნდა ახსოვდეს ქვეყნის ხელმძღვანელებს და ეკონომიურ პოლიტიკის მიმართულებაზე ეს ობიექტიური პირობები უნდა ახდენდეს გავლენას. ისტორიამ ეკონომიურ აღორძინებისა და მატერიალური სიმდიდრის შექმნისათვის სხვა და გზა და სხვა მეთოდი არ იცის. ყველას, ვინც ამ შემთხვევაში ორიგინალობის გამოჩენას მოინდომებს და ექსპერიმენტებს მოახდენს, ფაკტების ლოღიკა და ისტორიის გარდუალი კანონები სასტიკათ დაამარცხებს.

ნერონი

ფრანგული პრესის ცნობები.

(საქ. დეპ. სააგენტო)

ბელგიის სამეფო საბჭომ ნუმანსის მოხსენების შემდეგ ერთხმად დაადგინა ხელი მოაწეროს საზავო ხელშეკრულებას და ამასთანავე აღნიშნა, რომ მოკავშირეებმა ფინანსიური და ეკონომიური დახმარება უნდა აღმოუჩინონ ბელგიას.

ფიქრობენ, რომ საზავო ხელშეკრულება გერმანელებს, შესაძლებელია, ხუთშაბათს გადასცენ.

რუმინიის ბეჭდვითი სიტყვის ბიუროს ვენიდან აუწყეს, რომ რუმინიის ჯარი ბუდაპეშტში შევიდა.

ბერნიდან დეპეშით იუწყებიან, რომ მიუნჰენი საბოლოოდ მთავრობის ხელში გადავიდა. ქალაქში სამხედრო წესები გამოცხადდა. ქალაქის განაპირა უბნებში ყაზარმებთან და სადგურთან ბრძოლა ისევ გრძელდება.

გერმანიის პარლამენტის ცენტრის პარტიის ცნობების თანახმად ყოფილი კაიზერი გერმანიაში დაბრუნების ნებართვას თხოულობს.

გერმანული პრესის ცნობები.

(საქ. დეპ. სააგენტო).

„ბერლინერ მიტაგს ცაიტუნგი“ სჩივის, რომ მოკავშირეები ზავის შეკვრას აგვიანებენ; რაც არ შეეფერება საზავო კონფერენციის დიდ მიზანს და ღირსებას. გაზეთი ამბობს, რა ჩვენი საქმეა, თუ მაისის 1-ს პარიზში მომხდარ სისხლის ღვრის გამო ბ-ნ კლემანსოს უთანხმოება აქვს თავის სოციალისტებთან და ჩვენ არ შეგვიძლია მოუცადოთ იმას, თუ იტალიის მთავრობა და ორივე პალატა როდის მიიღებენ პარიზის კონფერენციაზე მიწვევას. ჩვენ არ შეგვიძლია დელეგაცია ვერსალში ვიყოლიოთ მხოლოდ დეკორაციისთვის, რომელიც დღეში 50,000 ფრანკი გვიჯდება.

ვერსალში გერმანიის დელეგაციის სახელით ბარონ ფონ ლეერხმა სთხოვა კლემანსოს წარმომადგენელს, აუწყოს მინისტრ პრეზიდენტს, რომ გერმანიის დელეგაციის და მასთან მოყოლილ კომისიების ბევრ წევრს დიდი ხნით ვერსალში დარჩენა არ შეუძლია. მაგალითად, თუ მოკლე ხანში საზავო ხელშეკრულების დღე არ დანიშნეს, მინისტრები ლანდსბერგი და გისბერტი გერმანიაში უნდა წავიდნენ. კლემანსომ კვირას აუწყა, რომ ხელშეკრულების გადაცემის დღის დანიშვნა ჯერ შეუძლებელია, კვირას აუწყა, რომ ხელშეკრულების გადაცემის დღის დანიშვნა ჯერ შეუძლებელია, ხსენებულ მინისტრების წასვლას არაფერი უშლის ხელს და უფრო მეტი, გერმანიის დელეგატების რწმუნებულებათა შესახებ ეჭვი არსებობსო. ამის შემდეგ ფრანგი პოლკოვნიკის გენრის საშუალებით კლემანსოს აუწყეს, რომ ლანდსბერგი და გისბერტი ორშაბათს ღამე უნდა გაეგზავნათ ბერლინში, თუ ნაშუადღევის 5 საათამდე ხელშეკრულების ჩაბარების დღეს არ დანიშნავენო. „ბერლინერ ტაგებლატ“-ის აზრით ასეთი ნაბიჯი აუცილებელი იყო და ხსენებული 2 მინისტრი დაბრუნდება პარიზში, როგორც კი ხელშეკრულების დღეს დანიშნავენო, რანტცაუ დანარჩენი დელეგატები და ექსპერტები ვერსალში დარჩებიან.

„ფორვერტს“-ის კორესპონდენტი ვერსალიდან იუწყება, რომ საზავო კონფერენციაზე გერმანიის დელეგატებად გაგზავნილ სოციალისტებს სრულებით წაართვეს საშუალება ურთიერთობისა: „კორესპონდენტი სწერს წარმოიდგინეთ, რომ ტომა, სემბა და ლონგე პოსტდამში ყოფილიყვნენ და განა ვინმე აუკრძალავდა გერმანელ სოციალისტების მათ ნახვას და მათვის ხელის ჩამორთმევას.

ინგლისური პრესის ცნობები

(საქ. დეპ. სააგ.).

ხვალინდელი დღე ისტორიაში იქნება შეტანილი. ყველა, დიდი და პატარა გერმანიასთან მეომარ სახელმწიფოს დახურულ საერთო სხდომაზე, რომელიც ხვალ საგარეო საქმეთა სამინისტროს შენობაში შესდგება, მთელი ქვეყნიერებისთვის მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებებს მიიღებენ.

ომის პასუხისმგებლობის კომიტეტი წინადადებას იძლევა ნიდერლანდის მთავრობას თხოვნით მიმართონ, რომ კაიზერი გასცენ საერთაშორისო სამართალში მისაცემად.

ჩინეთის დელეგაცია უკმაყოფილოა შანდუნის საკითხის გადაწყვეტით და მზად არის თავის რწმუნებულებაზე უარი განაცხადოს მაკინომ დღეს გაზეთების წარმომადგენლებს აუწყა, რომ იაპონია მზად არის შანდუნი ჩინეთს მოკლე ხანში გადასცეს. მან უარი განაცხადა დაწვრილებით ცნობების მიცემაზე.

დღეს ხალხთა ლიგის სხდომა პიშო[illegible] მეთაურობით შესდგა. ამერიკის მხრ[illegible] ხაუზი დაესწრო, [illegible] —სესილი. [illegible] ელჩი. დრუმონდს დაევალა მონახოს დ[illegible] ებითი შენობა უთუოდ ლონდონში [illegible] შეადგინოს მოსამსახურეთა შტატი.

დღეს ვილსონმა, კლემანსომ [illegible] ლოიდ ჯორჯმა ავტომობილით ვერსა[illegible] ში გაიარეს, სადაც დაათვალიერეს ტრ[illegible] ნონის სასახლე და სარკეთა დარბა[illegible] დაინახეს გერმანიის დელეგატები, რო[illegible] ლნიც ქუჩებში სეირნობდენ და ისინი [illegible] იცნეს.

საფრანგეთის პრესა მიესალმება იტ[illegible] ლიელების დაბრუნებას, როგორც ლათი[illegible] ნთა ერის გაერთიანების გამარჯვება[illegible] ამერიკის ოფიციალური წრეები ამას სრ[illegible] ლიად სხვა გვარად უყურებენ. ისი[illegible] ლაპარაკობენ, რომ ვილსონი არც ერ[illegible] ნაბიჯით თავის გამოთქმულ რწმენიდ[illegible] არ დაიხევს. ავსტრიელების მოწვევა [illegible] თი აზრით წარმოადგენს ვილსონის დი[illegible] ლომატიის შედეგს. იტალიელები და[illegible] ჩებოდნენ გვერდზე იმ დროს, როდესა[illegible] მტრებს ზავის პირობებს ჩააბარებდენ. ს[illegible] კითხი ადრიატიკის შესახებ კიდევ განს[illegible] ხილველია და იტალიელებს დაბრუნებ[illegible] გამო არ შეიძლება ვიფიქროთ, რო[illegible] ურთიერთ შორის შეთანხმება—კომპრო[illegible] მისები მიღებული იქნეს.

ამერიკის დიპლომატმა განაცხადა, რო[illegible] დაინტერესებულ ქვეყნების დამაკმაყოფი[illegible] ლებული შეთანხმება მოხდა ბელგიის მო[illegible] თხოვნილების შესახებ, უმეტეს ნაწილა[illegible] 500 მილიონის ზარალის ანაზღაურები[illegible] შესახებ.

ფიქრობენ რომ ავსტრიის დელეგატე[illegible] ბის და უნგრეთის ახალი მთავრობის მო[illegible] წვევა რომელმაც ბოლშევიკები დაამარცხა, იყო მიზეზი იტალიის კაპიტულიაციის რადგან მას დაუმტკიცეს, რომ მოკავშირეები თუ კი აუცილებელი შეიქნა, უიტალიოთ ზავის შეკვრას აპირებენ.

საზავო ხელშეკრულების ტექსტი [illegible] საათის სხდომის შემდეგ მებრძოლმა სახელმწიფოებმა მიიღეს. მიიღეს აგრეთვე პირობა კაიზერის გასამართლების შესახებ, საკითხი გერმანიის ფლოტის ჩაძირვის შესახებ, ღია დარჩება, რადგან ყოველ შემთხვევაში საოკეანო ფლოტს გერმანიას არ დაუბრუნებენ.

ოთხთა საბჭო ფიქრობს, პარიზში ორლანდოს დაბრუნების შემდეგ დაიწყო, იტალიის საკითხის განხილვა, ვილსონის როგორც სჩანს, დათანხმდა, რომ ეს უფრო საჩქარო საქმეა ვიდრე ინგლისის და საფრანგეთის საქმეები.

სოციალისტური კომისია საქართველოში.

გაზეთ „ტაიმსის“ აპრილის 2-ის ნომერში დაბეჭდილია შემდეგი ცნობა:

„ბერნის საერთაშორისო კონფერენციის აღმასრულებელმა კომიტეტმა დაადგინა პირველი მაისისათვის მანიფესტი გამოსცეს. ხალხთა ლიგის პროექტის შემსწავლელ კომისიის თავმჯდომარეს რობერტ სესილს მან აცნობა ის ცვლილებანი, რომელიც სოციალისტებს ჰსურთ ამ პროექტში შეიტანონ. ბოლოს მან პროტესტი განაცხადა იმაზე, რომ სოციალისტ დელეგატებს, რომელიც მინდობილი ჰქონდათ რუსეთში ანკეტის, მოხდენა პასპორტები არ მისცეს. კომიტეტმა გაარჩია რამდენიმე დელეგაციის არჩევის საკითხი. ამ დელეგაციებს მინდობილი აქვთ სხვა და სხვა ქვეყნებში, განსაკუთრებით საქართველოში, წასვლა, რომ მუშათა კლასის ერთობა განამტკიცონ.

ხალისებთან და დროზე ვერ გამოვცხა- აწყდეს.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.

მსწრაფლმბეჭდავი „ძმობა“ პუშკინის ქუჩა სახლი გოკიელისა ქუთაისში.

ხალი ამბავი

ქუთაისი.

...ლი დედოფალი და დიდი მთა-...ბათუმში. როგორც გავიგეთ ბა-...ინვლისელთა ნალმოსნით, ყოფი-...დედოფალი მარიამ თედო...სული და დიდი მთავარი ნიკო-...ნიკოლოზის ძე ჩამოსულან. ისინი ...ელთა გემზე სცხოვრობენ.

...ოუს. სახ ლმწიფო ხათათბირის ...ბათუმში. ბათუმიდან მიღებულ ...ბით იქ ჩამოსულა ბოლშევიკებისა-...მოქცეული ყოფილი სახელმწიფო ...ირის წევრი ტისლენკო.

...კირილე ლორთქიფანიძის გარდა-...ბა. ქუთაისში გარდაიცვალა ცნო-...საზოგადო მოღვაწე კირილე ლო-...ნიძე.

...საერობო წვრილი ერთეულების ...ები. საერობო წვრილი ერთეუ-...არჩევნები ქუთაისის მაზრაში, რო-...დანიშნული იყო 11 მაისისათვის ...სისათვის გადაიდო. სიების წარ-...31 მაისამდის კიდევ შეიძლება.

...გაცარცვა. შინაგან საქმეთა ადმი-...ციის ინსპექტორის თანაშემწეს ...ლიდან ადგილობრივი კომისარი ...ინებს, რომ იქ პირველ მაის გა-...ეს ანდრია ზ. ფირცხალავა, რო-...ც წაართვეს 60,000 მანეთი და ...თვეს ხელწერილი. რომ მოკლე ...კიდევ 10,000 მანეთი მისცეს მათ.

...მკვლელობა. შინაგან საქმეთა ...ტრაციის ინსპექტორის თანაშემ-...ტყობინებენ ქუთაისის მაზრის კო-...ტე, რომ დღესასწაულის დროს კვახ-...ეკლესიის გალავანში, ჯარის კაცს ...ლაძეს და ადგილობრივ მცხოვრებს ...ტაშვილს მოუვიდათ ჩხუბი სინა-...ლმა დანით დასჭრა აბულა-...მელიც იქვე გარდაიცვალა, მანვე ...კომისრის თანაშემწე ილია ყუ-...ძე.

...ბოროტმოქმედება. 7 მაისს გელა-...ჩაზე მცხოვრებ ელიგულაშვილს მი-...უსახელო წერილი ცნობილ ყაჩა-...რჩაძის სახელით, რომლითაც ის ...ა ელგიულაშვილს ასიათას მანეთს. ...ს სამართლის მილიციამ დააპატიმ-...რილის მიმტანი 15 წლის ყმაწვილი ...ერ იოსების ძე ხაჰაპურიძე, რომ-...გამოტყდა, რომ წერილი თვითონ ...და ეს განზრახვა მისი იყო.

...ქურდობა. გრიშა დგებუაძის სახ-...4 მაისს ღამით გაიტანეს ტანსაც-...და სხვა საოჯახო ნივთები. სისხლის ...ლის მილიციამ დააპატიმრა მოწაფე ...ოსეშვილი, რომელსაც აღმოაჩნდა ...ევი.

...პირველი ქართული პოლკის სა-...ს გატეხა. სისხლის სამართლის მი-...ს უფროსის მოადგილემ ა. დავით-...მა დააპატიმრა თოლორია და თო-..., რომელთაც ბრალდებათ პირველი ...ლი პოლკის საწყობის გატეხვა.

...ქალაქის საბჭოს აგრარული კო-...ს სხდომა. დღეს 10 მაისს საღამოს 7 ...დანიშნულია ქალაქის საბჭოს აგრარუ...ისიის წევრების სხდომა. განსახილვე-...საკითხი ქალაქის ფარგლებში აგ-...ი რეფორმის გატარების შესახებ. ...ს თავმჯდომარე შ. სანებლიძე თხოვს ...ის წევრებს ამ სხდომას აუცილებ-...დაესწრონ.

...სალ.მო. ამ დღეებში ქუთაისში გა-...ება ლიტერატურული საღამო.

...გამომცემლობა „კირჩხიში“ უკვე ...ა ახალი პოეზიის ანტოლოგიის ...ას.

...ქუთაისის სამაზრო ერობა. ქუ-...ს სამაზრო ერობას იუსტიციის სა-...ტროდან შემდეგი განკარგულება მოუვიდა: იუსტიციის სამინისტრომ და-ნამდვილებით იცის, რომ ხშირათ გამო-ძიება მეტად ფერხდება ქალაქებში და მაზრებში იმის გამო რომ მოკლულთა გვამების თავის დროზე გაჭრა და შემო-წმება შეუძლებელი ხდება, რადგან ქალა-ქის და საერობო თვითმართველობებს არა ჰყავთ ექიმები. კერძო ექიმების მო-წვევა კი შეუძლებელი ხდება დიდი ხარ-ჯების გამო. ამიტომ გთხოვთ იყოლიოთ აუცილებლათ სამსახურში ექიმთა საჭირო რიცხვი, და დაავალოთ მოკლულთა გვამების გაჭრა-შემოწმება, როცა ამას მოითხოვს გამომძიებელი. ამასთანავე აცნობოთ გამომძიებელთ ექიმების გვარი და სახელი.

ეპიდემიის წინააღმდეგ ბრძოლა. სვირის სამედიცინო პუნქტზე ეპიდემიის წინააღმდეგ საბრძოლველად დაინიშნა ალექსი არდიშვილი.

ხონი. ხონის საზოგადოება ერო-ბის გამგეობას სთხოვს რომ შეაკეთონ სარწყავი არხი რომელიც ადიდებულმა ცხენის წყალმა საგრძნობათ დააზიანა.

თბილისი ფიზიკურმა ოფსერვატო-რიამ ქუთ. ერობის გამგეობას სთხო-ვა 1000 მ. სუფსიდია მეტეოროლოგიუ-რი სადგურის გასაფართოებლათ, რაც ერობამ დააკმაყოფილა.

ერობის გამგეობის თავმჯდომარე კ. სულაქველიძე საქმეების გამო თბი-ლისს გაემგზავრა.

ქალაქის საბჭოს მორიგი კრება. ქალაქის საბჭოს მორიგის კრება შესდგე-ბა ორშაბათს 12 მაისს.

ცარცვა სოფ. სალომინაოში ბიკ-ტორ მათესძე თათლიშვილის 21 აპრილს ღამით თავს დაეცენ ოთხი შეარაღებული ბოროტ-გამძრახველნი, წაიღეს 200 მ. ექვით შეიპყრეს კარპეზ თათლიშვილი და ნოე ჯოჯუა.

მკვლელობა. სოფ. ობჩაში ადგი-ლობრივ მცხოვრებთ კოლია სიკოს ძე ყიფიანს, ფოკასი და გრიშა ჩხეიძეებს ერთმანეთში სიმთვრალის გამო მოსვლიათ ჩხუბი. ფოკასი ჩხეიძემ კოლია ყიფიანს კეტი დაკრა თავში, რომელიც მაშინვე გარდაიცვალა. მკვლელი შეიპყრეს.

სოფ. დვალიშვილების საზოგად-ოების მცხოვრებლებმა სერაპიონ პილა-ტეს ძე დვალიშვილმა სასიკვდილოთ დას-ჭრა იმავე საზოგადოების მცხოვრები ზო-სიმე გერასიმეს ძე დვალიშვილი.

რედაქცია ამით ამოწმებს, რომ ჩვე-ნი გაზეთის გუშინდელ ნუმერში მოთავ-სებული კორესპონდენცია კომისარი ბაქ-რაძის შესახებ „გოდოგნელის“ ფსევდო-ნიმით არ ეკუთვნის სევერიანე ჭიოაქა-ძეს.

ნიკორწმინდის საზოგადოების კო-მისარი იოსებ გორდეზიანი, მწერალი შა-ლვა ჭელიძე თვითნებობისათვის მთავრო-ბის ბრძანების არ ასრულებისათვის შინა-გან სამინისტროს ადმინისტრაციის ინს-პექტორის თანაშემწემ ს. გეგელაშვილმა წინადადება მისცა რაჭის მაზრის კომი-სარს ხსენებულნი პირნი დაუყონებლივ გადააყენოს თანამდებობიდან.

დეპეშები.

(საქ. დეპ. სააგ.)

ბალშევიკების ცნობები.

მოსკოვი. მაისის 6 ოდესა მაისის 5. გემი „ბათუმი“ რომელზედაც ოეთრი გვარდიელები იყვენ და 50,000 ფ. სამ ხედრო მასალით იყო დატვირთული და რომელიც დენიკინის ჯარის დასახმარებ-ლათ იგზავნებოდა, ბალაკლავასთან აფეთ-ქდა, ფიქრობენ, რომ ის მეზღვაუ-რებმა ააფეთქეს. ნაუენი, მაისის 4 გაზეთები აღნიშნავენ, რომ გერმანიის ეკონომიურათ ასეთი შევიწროება იმას იშნავს, რომ საფრანგეთი ცდილობს გერმანიასთან ახალი ეკონომიური ომი დაიწყოს და ამ ომში ნეიტრალური ქვე-ყნებიც ჩაითრიოს. შვეიცარია პროტესტს აცხადებს იმის გამო, რომ საფრანგეთი შვეიცარიის ეკონომიურ ცხოვრებაში ჩარევას ცდილობს. გერმანიის გაზეთები ფიქრობენ, რომ თუ მოკავშირეებმა ხე-ლშეკრულების მუხლობრივი განხილვა არ მოისურვეს. მაშინ გერმანია იძულე-ბული იქნება ხელშეკრულება სრულიად არ მიიღოს.

ბუდაპეშტი. მაის. 5. რუმინიის ბანა-კი იუწყება. სოლნოკთან მომხდარ ბრძო-ლის შემდეგ ქალაქი რუმინელების ხელ-ში გადავიდა. მაგრამ არის ნამდვილი ცნობები, რომ სოლნოკს უნგრეთის ჯა-რი შედგრათ იცავს მდ. ტისას აქეთა მხარეს რუმინიის ჯარი არ არის.

ლიონი. მაისის 5. რუმინიის მთავარი ბანაკი იუწყება: დრავის მარჯვენა ნაპი-რზე რუმინიის ჯარმა მოწინააღმდეგე დაამარცხა, წამოიყვანა 300 ტყვე და რამდენიმე ზარბაზანი ხელში ჩაიგ-დო.

ლიონი. მაის. 5. კონფერენციის ხელ-შეკრულების მთავარი პირობები სხვადა-ხსვა სახელმწიფოების პოლიტიკურ მოღ-ვაწეებს აუწყეს. უკანასკნელი საერთო სხდომა შესდგება მომავალ კვირაში, რო-ჩდესაც ყველა დელეგატი მიიღებს ხელშე-კრულების ტექსტს.

სახალხო მასწავლებელთა კა-ვშირის წევრთ საზოგადო კრება.

აპრილის შუა რიცხვებში ქალაქის მეს-ამე სკოლაში მოხდა ქუთაისის დაბალი სა-სწავლებლების მასწავლებელთა კავშირის წევრთა წლიური კრება, რომელსაც დაე-სწრო 2 მესამედი ნაწილი; კრება კანონი ერად იქნა ჩათვლილი და გახსნა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარემ ვლ. ნაცვლიშ-ვილმა. კრების თავმჯდომარეთ არჩეულ იქნა ემ. ცაგარეიშვილი, მდივნათ ირ. ნი-ნიკაშვილი. დღიურ წესრიგს შეადგენდა: ა) 1917—18 წ. ანგარიშებისა და გამგე-ობის მოქმედების განხილვა ბ) სარევიზიო კომისიის მოხსენება. გ) კავშირთან არსე-ბული სასამართლოს მოქმედების ანგარი-იში დ) დღევანდელი ნივთიერი მდგომა-რეობა. ე) სწავლის გადასახადის გადიდება ვ) გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის წე-ვრთა არჩევნები.

პირველი და მეორე საკითხების შესახებ მოხსენება წაიკითხა გამგეობის თავმჯდო-მარემ; კრებამ მოისმინა რა მოხსენება, აგ-რეთვე ის პირობები, როგორშიაც გამგე-ობას უხდებოდა მოქმედება გასულ წელ-ბში, მცირე კამათის შემდეგ მოიწონა გა მგეობის საქმიანობა და მადლობა გამოუ-ცხადა მას.

მეორე საკითხის შესახებ გააკეთა მოხ სენება სასამართლოს თავმჯდომარემ ემ. ცაგარეიშვილმა; როგორც მოხსენებიდან აღმოჩნდა სასამართლოს შეხვედრია სულ ორი საქმის გარჩევა, რაც დაუმთავრებია, მესამე საქმეს კი ეხლა არჩევს. ბევრი ილ-აპარაკეს კრებაზე დღევანდელი ნივთ-იერი მდგომარეობის შესახებ, მაგრამ გამოსავალი ვერ მონახეს, დღეს მასწავლ-ებელი იღებს თვეში 400 მანეთს, სულ არ ჰყოფნის მარტო ფქვილის ფასად; სიმ-შილით დასუსტებულია მასწავლებელი და აღარ შეუძლია მაცადინობა. იმავე დროს მას ძველი ტანისამოსიც შემოეგლიჯა და იძულებულია სახლში გაჩერდეს, რადგან შიშველი კლასში ვერ შევა. კრებამ დაად-გინა ეთხოვოს მთავრობას, რომ მიეცეს სახალხო მასწავლებელსაც ის 300 მანეთი, რომელიც ავანსად დაურიგეს სააღდგო-მოთ სახაზინო დაწესებულებათა მოსამსა-ხურეებს, ამასთანავე ეცნობოს დღევანდე-ლი მათი გაჭირვებული ცხ[...] და ეთხოვოს მიიღოს ზომები მათი პირობების გასაუმჯობესებლად. კრებამ [...]-ური საწევრო გადასახადი გადიდებულ იქნას ათ მანეთამდი, დაევალოს წევრებს ყველამ შემოიტანოს, როგორც 1918 წლის სამი მანეთი, აგრეთვე ამ წლის ფულიც. დასასრულ მოხდა არჩევნები ფა-რული კენჭის ყრით.

კრებამ დაადგინა დასახელებულ კანდი-დატებიდან არჩეულ იქნას შვიდი კაცი, ხუთი გამგეობის წევრად და ორი მათ მო-ადგილეთ, ამათ რიცხვში, რომელიც ყვე-ლაზე მეტ ხმას მიიღებს, ის იქნება არჩე-ული გამგეობის თავმჯდომარეთ. ეყარა კენჭი 15 კანდიდატს, რომელთა შორის ყველაზე მეტი ხმა მიიღო ძველი გამგე-ობის თავმჯდომარემ ვლ. ნაცვლიშვილმა, ამიტომ იგი ხელახლავ იქნა არჩეული; გამგეობის წევრად გავიდენ: გ. ბახტაძე, ნ. გოცაძე, კ. ჯუღელი და გ. კენკაძე. მოადგილეებათ ი. დათიაშვილი და ა. ოდ-იშარია. სარევიზიო კომისიაში: პ. არაჩე-მია, პ. მეფარიშვილი და ა. მიქაბერიძე. სასამართლოში არჩეულ იქნენ ისევ ძველი წევრები, ხოლო მიხ. ბახტაძის მაგიერ, რომელიც გამგეობაში რჩება, აირჩიეს გ. კაჭკაჭაშვილი. ამის შემდეგ კრება დამ-თავრდა.

საზოგადოთ კრებამ წესიერად ჩაიარა და არავითარ პარტიული მოსაზრებებით მო-ქმედებას და შეხლა- შემოხლას ადგილი არ ჰქონია.

ლასნარიძე.

ჩემი მოგონება.

სტუდენტ-ექიმ ანტონ ხაზარაძეზე

მე პირველად ანტოშას სარატოვში გა-ვეცანი, იმ დროს, როცა რევოლიუ-ციონური მოძრაობა მთელ რუსეთს მოს-დებოდა და ყველა გატაცებული აღ-ფრთოვანებით მისდევდა მას. მე მაშინ ჯარის-კაცათ ვითვლებოდი ერთ სათადა-რიგო პოლკში.

სამხედრო სარევოლიუციო კომიტეტის წევრათ არჩეული ვიყავ სარატოვის გარ-ნიზონის მიერ. ჩვენს ხელში იყო მთელი სამხედრო საქმეები არა მარტო სარა-ტოვის გარნიზონისა, არამედ მთელი ყა-ზანის სამხედრო ოლქის. ჩვენ ვარჩევ-დით ყოველგვარ სარევოლიუციო საქმეებს და მთელი ძალა-უფლება ადგილობრივ ცხოვრებისა ჩვენს ხელში იყო. სარევო-ლიუციო საქმეებში, როგორც წესიერე-ბის დაცვა და სხვა, დიდ—დახმარებას გვიწევდა სტუდენტობა, რომელთა შო-რის იარაღით ხელში განსაკუთრებული ყურადღებას იპყრობდა ანტოშა. მას ხში-რად ვხვდებოდით ქუჩაში დღე და ღამე, სადაც ის თავისუფლების წესრიგს გვერდ-ში უდგა და საზოგადოების ნაძირალებს და ~ეაქციონერებს თავზარს სცემდა.

მე ანტოშა გავიცანი უნივერსიტეტში, სადაც სტუდენტების კრებას უნდა დავს-წრებოდი, ანტონიც იქ მისულიყო, ან-ტონი გაცხარებით ლაპარაკობდა, მეც მის ლაპარაკს ვუსმენდი, იმ ქართველ-კატორღელ პატიმრების შესახებ, რომელ-ნიც ამ ჟამად სარატოვის ციხეში ისხდნენ სარატოვის საკატორღო ციხე თვით უნი-ვერსიტეტის მახლობლად არის გამოჭი-მული, რამდენი ცოცხალი ძალა, საზო-გადოების საუკეთესო შვილები ჩაუყლა-პავს ამ ციხეს და მათ შორის ქართვე-ლები.

ქუჩის პირად მდგარ ციხის კედლები-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დან ხშირად გამოიყურებოდა თავისუფლების მონატრული თვალები და ასეთმა პირებმა სიცოცხლის მონატრულ პირებმა სჩანს გავლენა იქონიეს ანტონზე;

როცა ანტონმა გაიგო, რომ მე ქართველი ვარ—სარევოლიუციო კომიტეტის წევრი, ჯარის კაცი და ისიც ყოფილი პოლიტიკური გადასახლებული ასტრახანში და კიდევ სხვაგან, მის სიხარულს საზღვარი არ ქონდა, მოვიდა, აღტაცებით ხელი ჩამომართვა და მაკოცა.—კაცო, შენ გელა არა ხარ?

მე ვარ, ვუპასუხე და მეც ვინაობა გამოვკითხე, მან ქუთაისის ამბები მომაგონა მალე და ჩვენც ჩვენი მოგონებით ამ წუთში მთელი ქუთაისის გუბერნია შემოვიარეთ.

შემდეგ დაიწყო ბაასი ქართველ-კატორღელ პატიმრების შესახებ. და უნდა ვთქვა, მათ განთავისუფლების და მზრუნველობის საქმეში მაშინ ანტონმა დიდი მეცადინეობა და ენერგია გამოიჩინა.

ანტონი ხშირად დადიოდა მათთან ციხეში, ტყობილობდა მათ ვინაობას, საქმეებს და ყოველი მასალა მათ შესახებ მოქონდა ჩვენთან გუბერნიის კომისარის-დ. თოფურიძის ნებართვით, რომელიც იმ ჟამად სარატოვში დიდ როლს თამაშობდა, როგორც გუბერნიის კომისარი და საზ. ორგანიზაციების წარმომადგენელი. მე, როგორც სამხედრო კომიტეტის წევრმა—შუამდგომლობა ალვძარ კომიტეტის წინაშე კატორღელებისათვის ყურადღება მიექციათ-იმ ქართველ-კატორღელებისათვის, რომელთა სიამე ანტონმა გადმომცა და, რომელთა საქმეების შინაარსი, უფრო პოლიტიკურ საქმეებთან იჭერდა კავშირს.

მაშინ იუსტიციის მინისტრად კერენსკი ითვლებოდა. სულ მალე ჩვენ შუამდგომლობა ალვძარით მინისტრის წინაშე ტუსაღების განთავისუფლების შესახებ და ჩვენი შუამდგომლობა მალე დაკმაყოფილებულ იქნა-იმ პირობით, რომ ისინი ფრონტზე ბრძოლაში წავიდოდენ. წარმოიდგინეთ, თუ რა სიხარულს გრძნობდა ანტონი მის შემდეგ, რამდენი ქართველი, ციხიდან გამოსული სიხარულის ცრემლებით უძღვნიდენ ანტონს მადლობას იმ ძმურ და მოქალაქეობრივ დახმარებისათვის, იმ თანაგრძნობისათვის, რაც მან მათ მიმართ გამოიჩინა. ანტონი უმზადებდა მათ სახ. ორგანიზაციების დახმარებით ღამის თავშესაფარს სასმელ-საჭმელს და მისი მაცადინეობით ეს განთავისუფლებული ტუსაღები გამოვზავნა უფასოთ რკინის გზით ცალკე ვაგონით სამშობლოში.

ამის შემდეგ მე და ანტონი ძლიერ დავმეგობრდით. ის მადლობას მეუბნებოდა ხშირად, რომ ჩემმა შუამდგომლობამ ამ ტუსაღების შესახებ ასე მალე იმოქმედა.

ვერ წარმოიდგენ რა რიგ მიხარია.

— რა კაცო!

— რა და აი ხედავ! მთელ სარატოვში, მის გუბერნიაში ერთი ქართველია და ისიც გუბერნიის კომისარი – თოფურიძე.

— მღვდლიევი პალატის წევრი

— და შენ მთელი გარნიზონის კომანდირების უფროსი!

— და შენც სარატოვის ტუსაღების უფროსითქვა — ოხუნჯობით ვეტყოდი მეც...

მუდამ მშვიდი, მუდამ გულწრფელი, მუდამ მუდამ მეგობრული სახით გამომზირალი ხშირად მხვდებოდა ანტონი—ხშირად ესწრებოდა ჩვენ სამხედრო კრებას.

მე ხშირად დავდიოდი მასთან ბინაზე. ის ცხოვრობდა, სუფთად, კულტურულად. ხშირად მხვდებოდა ის წიგნით ხელში გატაცებულათ მომუშავე, მინდა კაცო, გამოცდები მალე ჩავაბარო, მალე გავთავისუფლდე ამ თავსატეხ ანატომიიდან; ძლიერ სურდა ანტონს მეცნიერების მკვიდრი შეთვისება და მეტყოდა ხშირად—მე რუსეთის ცოდნით ვერ დავკმაყოფილდები, მინდა საზღვარ გარეთაც გავიდე და ეს ჩემ მიერ ალებული დარგი მეცნიერებისა დასრულებულად შევითვისოვო.

ანტონს უყვარდა დადებითი მუშაობა და, ვფიქრობ, რომ სიკვდილს არ გაეწირა, მომავალში ჩვენს საზოგადოებას სასარგებლო მოღვაწე ეყოლებოდა.

სარატოვში მე ძლიერ ავათ შევიქენ—სამხედრო კომიტეტის შუამდგომლობით უნივერსიტეტის კლინიკაში მომათავსეს, სადაც პროფესორები მექიმობდა.—ანტონი ერთი იმ სტუდენტთაგანი იყო, რომელიც დღით და ღამით ჩემს ახლო იყო და ძმურის დახმარებით ნუგეშს მაძლევდა, ექიმებს და მოსამსახურეებს ყველას ავალებდა ჩემთვის განსაკუთრებული ყურადღება მოექციათ და მეც გადავრჩი, კარგად შევიქენ—ამის შემდეგ სამი თვის ვადით სამშობლოში წამოველ, განვლო დრომ და მე ანტონს ბორჯომში ვხედავ, დასასვენებლათ მოსულს, და წელს კი რუსეთიდან დაბრუნებულს, რომელიც რუსეთის ამბებს გულნაკლულათ მომითხრობდა, სწუხდა, რომ რუსეთის საზოგადოებრივი ცხოვრება პირქვე მიექანებოდა და თვითონაც თავის საყვარელს საქმესაც სცდებოდა.

ძლიერ სამწუხაროა ასეთი პატიოსანი, გულ-წრფელი და მუშაობის მოყვარე ახალგაზრდის უდროოთ დაკარგა!

გელა.

ხორცით მოვაჭრეთა კავშირის წევრთა კრებაზე.

ორშაბათს, 28 აპრილს, მოხდა ქუთაისის ხორცით მოვაჭრეთა კავშირის წევრთა საგანგებო კრება, რომელსაც დაესწრო 213 მეტი. კრება გახსნა გამგეობის თავმჯდომარემ ილია მესხმა; კრების თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა გიორგი ნიჟარაძე. პირველად გამგეობამ გააკეთა მოხსენება თავისი მოქმედების შესახებ, რაც კრებამ მოიწონა; შემდეგ განხილულ იქნა შემდეგი საკითხები:

1, დღევანდელი ნიხრი
2, საქონლის დაკვლა.
3, საქონლის ფასის დაწევა.
4, საქონლის ყიდვა.
5, ხორცის შემოწმება.
6, ხორცით მოვაჭრე ებრაელების კავშირში შემოყვანა.
7, ჩარჩების ალაგმვა.

ხანგრძლივი კამათის შემდეგ ზემოხსენებული საკითხების შესახებ კრებამ გამოიტანა შემდეგი დადგენილებანი: 1) არჩეულ იქნას კომისია, რომელსაც დაევალოს ნიხრის შემუშავება დღევანდელი დროის მიხედვით ისე, რომ ფასები ხელსაყრელი დამისაწვდომი იქნეს, როგორც მცხოვრებთათვის, თუ კავშირის წევრთათვის; უკე თუ ახლად შემუშავებული ნიხრი მოწონებული და დამტკიცებული იქნება ქუთაისის თვითმართველობის სასურსათო განყოფილების კომიტეტის მიერ მაშინ ყველა წევრი კავშირისა ვალდებული იქნება ნიხრი დაიცვას მტკიცედ და თუ რომელიმე მათგანი ხორცის გაყიდვის ნიხრს ზევით, იმ შემთხვევაში პირველად მას უნდა დაუკეტოს სავაჭრო ორი კვირის ვადით, მეორეჯერ—ერთი თვის ვადით და მესამეჯერ კი დამნაშავე გაგზავნილ იქნას ციხეში ორი თვის ვადით, სავაჭრო უნდა დაიხუროს და დაიბეჭდოს კავშირისა და სახ. მილიციის ბეჭდით, რის შემდეგ ყოველივე ეს კავშირის გამგეობამ უნდა აცნობოს მილიციის უფროსს.

2, მალულად ავადმყოფი საქონლის დაკვლა სავაჭროებში და ეზოებში სასტიკად აკრძალულია; თუ რომელიმე წევრს აღმოუჩნდება ასეთი დანაშაულობა, მაშინვე კავშირის გამგეობა აღდგენს ოქმს და უგზავნის, როგორც ქალაქის თვითმართველობას, ისე მილიციის უფროსს, თავისი დადგენილებით, რომლის ძალით დამნაშავეს ეკეტება და ებეჭდებოდა სავაჭრო პირველჯერ ერთი თვის ვადით, დამნაშავე კი იგზავნება ციხეში ორი თვით, მეორეჯერ ეკეტობა სავაჭრო ორი თვით, იგზავნება ციხეში ოთხი თვით, მესამეჯერ კი სამუდამოთ დაეხურება სავაჭრო და დამნაშავე გადაეცემა ადმინისტრაციას მსჯავრის დასადებათ.

3. თითოეული წევრი ვალდებულია დასაკლავი საქონლის ყიდვა შეუფარდოს და შეუწონასწოროს დაარსებულ ნიხრს, რათა ასეთი საშუალებით შესაძლებელი იქნეს ბაზარზე გამოყვანილი საქონლის ფასის დაცემა, რითაც ახლო მომავალში მოქალაქეებს გაუადვილდეს ხორცის ყიდვა. 4, ქუთაისის ბაზარზე შემოყვანილ საქონლიდან წევრს უფლება არ ეძლევა იყიდოს ათ სულზე მეტი, რაც აღემატება ამ რიცხვს ის უნდა გაუნაწილდეს თანასწორად ყველა წევრებს, თუ ვინმე ამის წინააღმდეგ წავა და არა კანონიერი მოქმედებით იყიდოს ათ სულზე მეტ საქონელს, მაშინ კავშირის გამგეობა ჩამოართმევს მას საქონელს და გაანაწილებს წევრთა შორის, დამნაშავეს კი დააჯარიმებს კავშირის სასარგებლოდ 1000 მანეთით. 5, კავშირის გამგეობამ იქონიოს მოლაპარაკება ქალაქის თვით მართველობასთან იმ დასაკლავ საქონლების შესახებ, რომლებიც ეკუთნის ქალაქის თვითმართველობას და რომელთაც დაკვლამდი სასაკლაოზე ბეითლები აცლიან სისხლს შრატისთვის და შემდეგ კი სისხლიდან დაცლისა ნახევრად მკვდარს საქონელს აძლევენ დაკლებულ ფასებში ხორცით მოვაჭრეებს გასაყიდათ; ასეთი საქონლის ხორცი შემოწმებულ იქნას საგანგებოდ შემდგარ ექიმთაგან კომისიის მიერ რათა გამოკვლეულ იქნას, რამდენად სასარგებლოა; თუ მავნებელია სისხლიდან დაცლილი საქონლის ხორცის ხმარება. 6, დაევალოს გამგეობას შემოიყვანოს კავშირში ხორცით მოვაჭრე ებრაელები.

7, ეთხოვოს მთავრობას, მიიღოს ყოველგვარი ზომები იმ ჩარჩების ასალაგმავად, რომლებიც ქალაქს გარედ ხვდებიან და ყიდულობენ დასაკლავ საქონელს შემდეგ მოგებით გასაყიდათ.—

დასასრულ არჩეულ იქნა ნიხრის შემმუშავებელი კომისია, რომელშიაც შედიან: 1, ილია მირიჯანოვი 2, ტარ. კარანაძე 3, სიმ. ჯომარჯიძე და 4, მიხ. ჯავახაძე.

სიამოვნებით უნდა შევეგებოთ ხორცით მოვაჭრეთა შეკავშირებას და ასეთი დადგენილებების გამოტანას; ამ ბოლო დროს ისინიც მოვიდენ გონს და მიხვდენ, რომ მეტად უპატიოსნოდ იქცევიან, როდესაც ხორცს მალავენ და ქურდულათ ჰყიდიან ნიხრს ზევით, თან ხშირად ავადმყოფ საქონელს ჰკლავენ და ასაღებენ. დღეს კარგი ხორცი მათ პურღვინით მოვაჭრეთათვის აქვთ შენახული, რადგან ისინი თითო თუმანს აძლევენ გირვანქაში და მცხოვრებლები იძულებულნი არიან დარჩენილი უვარგისი, ან ავადმყოფი საქონლის ხორცი იყიდონ, ან და სრულიად თავი დაანებონ და ლობიო-ტარანით დაკმაყოფილდენ; კიდევაც რომ იშოვონ სალი ხორცი, გირვანქაში თუმნის მიცემა ყველას უჭირს; როდესაც ხორცით მოვაჭრეთა კავშირის მიერ არჩეული კომისია შეიმუშავებს შეთანხმებით ნიხრს, მაშინ ხორცის გადამალვას ადგილი აღარ უნდა ექნეს და ყველასათვის მოსახერხებელი და ხელსაყრელი უნდა გახდეს ხორცის ყიდვა. რაც შეეხება ავადმყოფი საქონლის დაკვლას და გასაღებას, რასაც სჩადიან დღემდი ხორცით მოვაჭრენი, ეს არათუ უპატიოსნო საქციელია, არამედ დიდი უნა-
და უსინდისობა—არის მათი მხრივ...
ველად ამას უნდა მიაქციოს კა-
ყურადღება და მართლაც მიიღო-
ტიკი ზომები, რათა სამუდამოთ მ-
მოუღოს ამ გვარ უნამუსო და უ-
სო ვაჭრობას; გამგეობამ უნდა ჩაა-
თითოეულ წევრს, რომ ჭირიანი
ლით ვაჭრობა მომაკვდინებელ ც-
ჩაითვლება და ასეთი საქციელი
შეეფერება მათი კავშირის სახელწ-
„პატიოსნებს“ ს. ამასთანავე უნდა
ციოთ ყურადღება იმ გარემოებას,
მელსაც ადგილი ჰქონია ქალაქის
ლაოზე: როგორც ილაპარაკეს კ-
ბეითლები აცლიან საქონელს
შრატის მოსამზადებლად და შემდ-
ხლიდან დაცლილი და ნახევრად
რი საქონელი იკვლება და მიაქვს
ლსამე მოვაჭრეს გასასაღებლად.
ნად ნოყიერი და მასაზრდოებელი
ასეთი ხორცის ხმარება წარმოიდ-
მკითხველმა; თუ მავნებელი არ
რაღა თქმა უნდა, არც იქნება ხ-
მარგებელი. მოვაჭრეთა კავშირმა ა-
აქცია ყურადღება და სამართლიან-
ძრა ქალაქის თვითმართველობასთან
შესახებაც საკითხი.

ჯერ ჯერობით ახლად დაარსებუ-
ვშირის მიერ გადადგმული ნაბიჯებ-
რი და სამართლიანია; ვნახოთ, რ-
გაახორციელებენ საქმით თავიანთ
ვამს და დადგენილებებს წევრები.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ გ-
ბა პირნათლად შეასრულებს თავის
ლეობას, ფხიზლად ადევნებს თვალ-
კავშირის წევრების საქციელს, მ-
მენ მოქალაქეებს შეძლებას, თუ
დღე არა, კვირაში სამჯერ—ოთხჯ-
ინც ვჭამოთ სალი ხორცი და სამუ-
მოსპობს ჭირიანი საქონლის დაკვ-

ლადო ბზვანე-

მგოსნის „ვაჟა-ფშაველას“ ხელოვნის სამკითხველოს შემო.

მესხეთის ქუჩაზე არსებულ „ვაჟ-
ველას“ სახელობის სამკითხველოს
ობამ, მიიღო ქუთაისის სულით
ყოფთა თავშესაფარის საექიმო შემად-
ლობისა და მისი გოსამსახურეებ-
150 მანეთი, შეკრებილი მათ შ-
ამკითხველოს სასარგებლოდ, ამავე
ვადმყოფის ექიმის თანაშემწის გან-
ბულის ვლადიმერ პავლეს ძის ძოწ-
სოვნის აღსანიშნავად.

შემომწირველთა სია: 1) ექ. ს-
ონ დადუნაშვილმა—30 მან., ი-
ნიჟარაძემ—15 მან., დავით ურუშა-
15 მ., ილია კოხრეიძემ—15 მ.,
დალაქიშვილმა—15 მ., დავით მე-
5 მ., ვასილ ხურციძემ—5 მ., ბესა-
საყვარელიძემ—5 მ., ივანე მესხმა -
10) ილარიონ გუბელაძემ—5 მ.,
ლი ქლიკაძემ—5 მ., ივანე კუხი-
—5 მ., აკაკი ჩოგოვაძემ—5 მ., მ-
ნე ობოლაძემ—5 მ., ნატალია გი-
ძემ—5 მ., ანა ციტაშვილმა—5 მ.,
17) თებრონე სალავიოვმა—5 მ.

ამას გარდა გამგეობამ კიდევ მ-
სამკითხველოს სასარგებლოდ კერძო
მიაწირულება ილიკო ქავთარაძისაგა-
მან., კალენიკე ჩხაიძისაგან 10 მ. 6
და ქუთაისის მეეტლეთა ბიუროსაგ-
10 მანეთი.

სამკითხველოს გამგობა დიდ მადლ-
უძღვნის შემომწირველთ.

გამგეობის მონდობილობით

ლადო ბზვანელ-

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგ-

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.